

СИЛАБУС КУРСУ

ЦИФРОВА ТА МЕДІА ГРАМОТНІСТЬ

Ступінь вищої освіти – магістр

Спеціальність – 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Освітньо-наукова програма «Публічні фінанси»

Рік навчання: II, семестр: III

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Керівники курсу

к.е.н., доц.

ЛУЦИШИН Олег Орестович

к.е.н., доц.

ЯРОЩУК Олексій Вікторович

д.е.н., проф.

КІЗИМА Тетяна Олексіївна

Контактна інформація:

tetyana.kizyma68@gmail.com;
yaroshchuk@yahoo.com
olegkalyna@gmail.com;

тел. +38 (098) 259 36 65
тел. +38 (067) 997 80 704
тел. +38 (067) 340 33 70

Опис дисципліни

Дисципліна складається з модулів «Цифрова медіа грамотність» та «Цифрова фінансова грамотність».

Модуль «Цифрова медіа грамотність» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти знань та навиків у сфері цифрових технологій та медіа комунікацій. У цьому модулі буде розглянуто та пропрацьовано кейси щодо: основ комп'ютерної та інформаційної грамотності; вміння працювати з даними та розрізняти рейкову інформацію; створення цифрового медіа контенту; медіа комунікацій та взаємодії у цифровому суспільстві; безпеки в цифровому середовищі; розв'язання проблем у цифровому середовищі, протидії булінгу та навчання впродовж життя.

Модуль «Цифрова фінансова грамотність» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти знань та навичок щодо використання на практиці новітніх цифрових фінансових технологій, які покращують і оптимізують послуги, що надаються. Цей модуль передбачає послідовне та систематизоване вивчення новітніх фінансових та цифрових послуг, що надаються через мобільний телефон, послуг у соціальних мережах, альтернативних способів платежів, маркетплейсів, використання штучного інтелекту у цифровому просторі, сутності цифрової ідентифікації та біометрії.

Викладання дисципліни не потребує однорідної аудиторії.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
Цифрова медіа грамотність			
1 / 1	1.1. Основи комп'ютерної грамотності.	Навчатися використовувати комп'ютерні та мобільні пристрої; базове програмне забезпечення; цифрові застосунки та прикладне програмне забезпечення; Інтернет та онлайн-застосунки. Опанують основи управління цифровою ідентичністю.	Тести, кейси
2/ 2	1.2. Інформаційна грамотність, вміння працювати з даними. Стоп фейк.	Ознайомляться з системою перегляду, пошуку і фільтрації даних, інформації та цифрового контенту. Навчатися критично оцінювати та інтерпретувати дані, інформацію та цифровий контент; перевіряти надійність джерел інформації; протидіяти пропаганді; управляти даними, інформацією та цифровим контентом. Опанують методи власних запитів і реалізації потреб за допомогою цифрових технологій. Утвердяться щодо самореалізації та особистого розвитку у цифровому суспільстві.	Тести, завдання, кейси
1/ 1	1.3. Створення цифрового медіа контенту.	Навчатися розробляти цифровий контент; редагувати та інтегрувати його. Ознайомляться з використанням авторських прав та ліцензій. Опанують ази програмування в цифровому просторі. Навчатися творчо використовувати цифрові технології.	Задачі, кейси
1 / 1	1.4. Медіа комунікація та взаємодія у цифровому суспільстві.	Навчатися взаємодіяти за допомогою цифрових технологій; поширювати та обмінюватись даними за допомогою цифрових технологій; співпрацювати за допомогою цифрових технологій; відстоювати свою громадянську позицію за допомогою цифрових технологій. Ознайомляться з специфікою функціонування цифрового громадянства. Дізнаються про відповідальність, правові та етичні норми; мережевий етикет.	Тести, кейси
1 / 1	1.5. Безпека в цифровому середовищі. Протидія булінгу.	Дізнаються про захист пристроїв та безпечне підключення до мережі Інтернет; захист персональних даних і приватність; безпеку в Інтернеті; захист особистих прав споживача від шахрайства, зловживань, булінгу; захист здоров'я і благополуччя; захист довкілля.	Задачі, кейси
2/ 2	1.6. Розв'язання проблем у цифровому середовищі та навчання впродовж життя.	Навчатися розв'язувати технічні проблеми; визначати потреби та оцінювати їх технологічні вирішення. Зроблять самооцінку рівня власної цифрової компетентності, виявлять та навчаються усувати наявні прогалини; вирішувати життєві проблеми за допомогою цифрових технологій.	Задачі, кейси

Цифрова фінансова грамотність

2 / 2	2.1. Інструменти та технології формування сімейного бюджету і планування особистих фінансів	Ознайомлення зі сучасним інструментарієм та специфікою особистого фінансового планування, отримання навиків зі складання особистого (сімейного) бюджету.	Тести, кейси
2 / 2	2.2. Сплата податків онлайн, формування податкової е-культури	Ознайомлення із сутністю, необхідністю та видами податків, особливостями системи оподаткування доходів і майна громадян. Системою он-лайн платежів та станом податкової е-культури в Україні	Задачі, кейси
2 / 2	2.3. Заощадження та інвестиційна грамотність громадян.	Ознайомлення з сучасними можливостями участі громадян в інвестиційному процесі, оволодіння специфікою використання основних фінансових інструментів, набуття навиків формування особистого інвестиційного портфеля.	Тести, задачі
1 / 1	2.4. Фінансове шахрайство і особиста фінансова безпека громадян.	Ознайомлення із сутністю, ознаками і різновидами фінансового шахрайства (інтернет-шахрайство, шахрайство з платіжними картками, мобільне шахрайство, фінансова піраміда) та технологіями протидії фінансовому шахрайству в сучасних умовах. Аналіз основних індикаторів фінансової безпеки громадян, формування вміння визначати загрози особистій фінансовій безпеці.	Тести, питання, кейси
2 / 2	2.5. Фінансові та інші послуги через мобільний телефон	Зрозуміти, як телефон може стати квитком у світ послуг, отримати доступ до інформації та інших мобільних послуг за допомогою мобільних додатків, навчитись проводити платежі та перекази за допомогою телефону.	Тести, практичні кейси
2 / 2	2.6. Послуги в соціальних мережах	З'ясувати мету та методики аналізу профілів у соцмережах для подальшого скорингу та пропозиції персоналізованих послуг для потенційних клієнтів, як за допомогою чат-ботів побудувати довірливі стосунки між провайдером та споживачами послуг, навчитись використовувати інтерактивні платформи для обслуговування клієнтів.	Тести, кейси, практичні завдання
1 / 1	2.7. Альтернативні види платежів та розрахунків	Використання платіжних терміналів, безконтактних та мобільних платежів, QR-платежів, електронних та цифрових гаманців, операції з крипто валютами, впровадження правил щодо електронних грошей в Європейському Союзі.	Тести, задачі, кейси
1 / 1	2.8. Нові бізнес-моделі	Маркетплейси. Розгляд основних платформ-агрегаторів послуг, з'ясування їх впливу на трансформацію ринку продаж послуг. З'ясування сутності чому маркетплейси, які фінансують малий та середній бізнес, пропонують мікрокредитування стають прямими конкурентами банків.	Задачі, тести, використання платформ
1 / 1	2.9. Штучний інтелект на ринку цифрових послуг	Використання штучного інтелекту для автоматизації послуг, у контакт-центрах для відповіді на клієнтські запитання, перекладу на різні мови, покращення сервісу. Застосування штучного інтелекту для попередження та виявлення шахрайства.	Тести, моделювання

Літературні джерела

1. Байденко В.І. Цифрова грамотність у сучасному суспільстві. Київ: Знання, 2020. 256 с.
2. Гриджук Д. Про необхідність зрозумілих програм підвищення фінансової грамотності простих людей. URL: <http://www.ukrbanks.info/article/Dmitrii-Gridzhuk-o-neobhodimosti-vnjatnyhprogramm-povyshenija-finansovoi-gramotnosti-prostyh-ljudei.html>
3. Гринько В.Г. Сучасні медіа та інформаційна грамотність. Харків: Вища школа, 2021. 298 с.
4. Гуревич Р., Коношевський Л., Коношевський О., Воевода А., Люльчак С. Інтеграція штучного інтелекту в сферу освіти: проблеми, виклики, загрози, перспективи. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. 2024. № 72. С. 170–186.
5. Гуревич Р., Коношевський Л., Коношевський О., Слободянюк А. Розвиток цифрової грамотності здобувачів освіти засобами цифрових освітніх середовищ. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. 2023. № 75. С. 7–14. URL: <https://doi.org/10.31652/2415-7872-2023-75-7-14>
6. Дяченко М. Д. Формування медіаграмотності у майбутніх фахівців з використанням інфографіки як засобу візуальної комунікації в сучасному інформаційно-медійному просторі. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2020. № 5(98). С. 83–91.
7. Жукова Т. А. Черновол Є. О. Різак Г. В. Стратегії адаптації та розвитку вищої освіти у післявоєнний період: аналіз інноваційних підходів, їх вплив на якість освіти та результати вищої освіти. *Перспективи та інновації науки*. 2024. № 3(37). С. 210–222.
8. Завгородня Л. С., Кожухар Ж. В., Снітко Ю. М. Використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні медіаграмотності: інновації та перспективи розвитку. *Наука і техніка сьогодні*. 2024. № 5(33). С. 608–620.
9. Завадська Н., Ігнатюк М. Формування інформаційної компетентності як запорука дотримання академічної доброчесності: роль бібліотеки закладу вищої освіти. *Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук*. 2020. № 5. С. 44–65. URL: 10.31866/2616-7654.5.2020.205729
10. Концепції впровадження медіаосвіти в Україні. URL: kontsepsiya_vprovadzheniya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya/ (дата звернення 04.04.24)
11. Миронова Л., Брюховецька І., Семеняко. Ю. Цифрова компетентність педагога як важлива складова підготовки здобувачів до сучасного цифрового світу. *Інноваційна педагогіка*. 2023. 59. 233–237. URL: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/59.50>
12. Моторіна В. Г., Різак Г. В., Небеленчук І. О. Педагогічні стратегії впровадження штучного інтелекту в освітній процес закладів вищої освіти України. *Вісник науки та освіти*. 2024. № 9(27). С. 937–951.
13. Мохонько В. А. Розвиток медіаграмотності в школах: досвід України *Медіаграмотність та соціальна відповідальність педагогів в умовах війни в Україні: матеріали доповідей та виступів учасників Всеукраїнського круглого столу з міжнародною участю*. К.: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023, С. 35-36
14. Новак Т. В. Особливості формування медіаграмотності населення в сучасному інформаційному суспільстві. *Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка*. 2022. № 14. С. 117–126. URL: <https://doi.org/10.32782/2410-2075-2022-14.12>
15. Писаренко Л. М. Медіаграмотність як інструмент інформаційнокомунікаційних технологій. *Вчені*

записки ТНУ імені В. І. Вернадського. 2021. № 4. С. 162–166. URL: <https://doi.org/10.32838/2710-4656/2021.4-3/27>

16. Про віртуальні активи: Закон України від 08 червня 2021 р. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/Novyny/213503.html> (дата звернення: 13.11.2021)
17. Тегмарк М. Доба штучного інтелекту. Київ: Наш формат, 2020. 432 с.
18. Терепиший С. Медіаграмотність в епоху штучного інтелекту: інтеграція інструментів і методів штучного інтелекту в сучасні педагогічні підходи. Актуальні питання гуманітарних наук. 2023. № 4(60). С. 95–202.
19. Толочко С. В. Цифрова компетентність педагогів в умовах цифровізації закладів освіти та дистанційного навчання. Вісник. Серія: педагогічні науки. № 3. 2021. URL: 10.5281/zenodo.5077823
20. Шевчук О. В. Інформаційна безпека і кіберзахист. Львів: Новий світ, 2022. 340 с.
21. Dvorkin J. Trusting the News in a Digital Age: Toward a "New" News Literacy. John Wiley & Sons, 2021. 176 p.
22. European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu. URL: <https://ec.europa.eu/jrc/en/digcompedu>. (дата звернення 04.04.24)
23. Garad Alaa, Gold Jeff The Learning-Driven Business: How to Develop an Organizational Learning. Ecosystem Bloomsbury Publishing, 2021. 336 p.
24. Measuring What Matters. Futurity Education. 2024. Vol. 4. № 4. P. 4–17
25. Zadorina O., Hurskaya V., Sobolyeva S., Grekova L., VasylyukZaitseva S. The Role of Artificial Intelligence in Creation of Future Education: Possibilities and Challenges. Futurity Education. 2024. Vol. 4. № 2. P. 163–185.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, військовий стан, хвороба, закордонне стажування тощо) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота
Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне оцінювання по темах	3 кейси по 20 балів, 8 тестів по 5 балів за кожен тест	Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне оцінювання по темах	4 питання по 20 балів, задача – 20 балів	Презентація групового дослідження – макс. 50 балів. Практичне завд. – макс. 50 балів.	Підготовка та презентація есе на задану тематику – макс. 60 балів Задача – макс. 40 балів

Шкала оцінювання:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом